

VETERAN POSTEN

Juni 2024
40 årgången
nr 3/2024



MEDLEMSTIDNING FÖR SÖDRA FINLANDS KRIGSVETERANDISTRIKT rf



FOTO: GUSSE LAURÉN

HEMMA HOS Fångsnapparen i Kungsböle
Kyrkan i Shemenski
Vad lärde oss Bengtskär?

Böcker till förmånspris för Veteranpostens läsare



Carl Gustaf Mannerheim

Spjuvern som blev Marskalken av Finland

I boken "Spjuvern som blev Marskalken av Finland" får vi lära känna Mannerheim med hjälp av 100 anekdoter och berättelser. Vi får följa honom från Villnäs till Ryssland och tillbaka till Finland.

Det finns berättelser från städer och orter som t.ex. Helsingfors, Hangö, Vörå, Jakobstad, Vasa och S:t Michel, men också från Sankt Petersburg, Stockholm och Lausanne.

Det unika materialet är insamlat av krigsveteranen **Holger Strandberg**.

Boken är sammanställd av **Björn Stenbacka**. 137 sidor

Pris: 23 € + porto (Boken till salu även på finska)

KÖP
BÖCKERNA!



Kampen om den svenska jorden

Karelarna i Finlands Svenskspråkiga områden 1940–1950

Efter vinterkriget blev drygt 400.000 finländare evakuerade och omplacerade inom landets gränser. Det krävde radikala åtgärder av staten och en beredskap för stora uppföringar av befolkningen. Fredsvillkoren efter fortsättningskriget innebar en upprepning av evakueringen.

Omplaceringen av de evakuerade skapade också spänningar av politiska ideologier, krigstida rädslor och framtidsvisioner. Ett utlopp för dessa blev språkfrågan.

Hur genomfördes evakueringen? Hur togs de evakuerade emot av lokalbefolkningen?

Boken är sammanställd av historiker, docent Aapo Roselius och historiker, docent Tuomas Tepora.

Sidantal: 305 sidor.

Förlag Schildts & Söderström

Pris: 15 € (29 €) + porto

Boken kan köpas från **Södra Finlands Krigsveterandistrikt**

tfn 09-612 7003.

NEDSATT
PRIS!



”Jordbrukshjälpen från Sverige – okänd för de flesta”

Läs boken Hemmafrentens brödraskap

Svenska bönder gjorde under andra världskriget en lika stor som bortglömd insats för sina Finska yrkesbröder. 2 000 svenska jordbrukare hjälpte till på finländska gårdar. Fem fullastade fartyg med jordbruksredskap skickades till Finland. Bönderna skänkte till Finland 100 miljoner kronor i dagens penningvärde. Medan hjälpen pågick riktade Marskalk Mannerheim ett särskilt tack till de svenska jordbrukarna: "Jag tackar för det varma handtag, som svenska jordbrukare just i dessa dagar lämnar sina yrkesbröder i Finland".

Författare: **Eric Björklund**

Utgivare: Scriptums förlag, 240 sidor

Pris: 20 € (24 €) + porto

NEDSATT
PRIS!

Böckerna kan beställas från **Södra Finlands Krigsveterandistrikt rf**, tfn (09) 612 7003



VETERANPOSTEN

3/2024

40 årgången

Utgivare:

**Södra Finlands
Krigsveterandistrikt r.f.**

Ordförande:

Carl-Johan Numelin

Verksamhetsledare:

Solveig Hyöty

Kansli:

Lilla Robertsgatan 14 B
00120 Helsingfors

Tfn (09) 612 7003 (10–14)

e-post:

sodrafinlands.kvd@
sotaveteraaniliitto.fi

Ansvarig utgivare:

Carl-Johan Numelin

Adress:

Lilla Robertsgatan 14 B
00120 Helsingfors

Ombrytning:

PreCicero

E-post: gita.lindgren@gmail.com

ISSN 0783-6341

Mariehamns Tryckeri, Mariehamn

Redaktionsråd:

Carl-Johan Numelin
Bertel Rosenström
Karl-Gustav Laurén

Manusstopp

Textbidrag till Veteranposten
4/2024 bör vara insända till
redaktionen senast den 21.8.
Tidningen utkommer vecka 36.



Våra tankar går tillbaka... vår tacksamhet är stor

Vårens väder har varit omväxlande, men våra tankar har genom olika händelser igen gått tillbaka i tiden. Vinterkrigets slut, veterandagen och de stupades dag har gjort, att vi alla med tacksamhet har tänkt på alla dem, som kämpade och räddade vårt lands frihet och sedan byggde upp vårt land efter kriget. Traditionen med uppvaktningsarna vid hjältegravarna påminner våra yngre i samhället om vår hårda historia och hur också de får tacka tidigare generationers insatser.

En synnerligen positiv händelse i maj var, att statsrådet utfärdade på föredragning av försvars-minister Antti Häkkinen en förordning enligt vilken det till försvarsministeriets uppgifter fogas att främja arbetet för att värna om veteranernas traditioner. Tack vare veteranernas insats och arbete får finländarna idag vara ett av de fria europeiska folken. Genom att fortsätta veteranarbetet säkerställer vi att, veteranernas minne lever och även kommande generationer förstår vilket högt pris, som betalats av den generation, som utkämpade kriget.

Sommaren är tiden, som aktiverar oss alla att träffas och umgås med vänner och bekanta ofta utomhus i den fria naturen lyssnande till fåglarnas sång och läten. Till dem hör också våra veteraner och veteranankor, som våra veteranföreningar och deras medlemmar nu kan glädja med sin närvaro på olika tillställningar. Det behöver inte vara stora fester, utan de flesta uppskattar en träff med kanske en intressant programpunkt, men huvudsaken är samvaron med gamla vänner och bekanta samt en möjlighet, att kanske få nya sådana. Nu är det fritt fram och vi kan alla glömma corona- och andra liknande problem, får vi hoppas.

Jag tillönskar alla Veteranpostens läsare en skön och trevlig sommar.

Carl-Johan Numelin

Fångsnapparen i Kungsböle

Vi står på gårdsplanen på Jossas hemman i Kungsböle, gemmelhusbonn Jarl Kullberg och jag. Vårbruket är över och denna vackra majdag, när vi ser ut över de grönskrimrande fälten, samtalar vi om gångna tider. Jarl Kullberg var en gång namnkunnig som en oförvägen och djärv krigare, två gånger dekorerad för rådighet och tapperhet. Nu är han en sjuttioårig veteran (1990) f.d. ordförande i strömfors Krigsveteraner, men alltså med där veteraner och gamla skyddskårister träffas.

Veteranföreningen i Strömfors är liten, endast 42 krigsveteraner och 6 front-systrar. Men andan är prima. Allt sedan 1743, då Pyttis socken klövs itu genom freden i Åbo och gränsen mot Ryssland drogs vid Kymmene älvs västligaste flodarm, har Strömforsborna betraktat sin hembygd som en gränsmark. Det ligger en djup övertygelse bakom ord som fosterlandskärlek och försvarsvilja när Strömforsborna tar dem i sin mun.

Också Jarl Kullberg anknyter gärna till det förgångna. Pappa Albert var i tiden plutonchef i Strömfors skyddskår och var med 1918. Sedan blev han polis och slog sig ned på sin hustrus hemgård Jossas.

Jarl Kullberg gick som sexton-åring med i skyddskåren.

Kan du tänka dig, säger Jalle, när vi betraktar hans odlingar. "Där borta, på andra sidan åkrarna, upptäcktes på sommaren 1941 ett näste som ryska desanter hade inrättat – bara 300 meter från polisens bostad! Jag var då inkallad, men saken klarades av utan mig".

Väl inne i storstugan dryftar vi



Jarl Kullberg på Åland sommaren 1940.

gamla minnen över en kopp kaffe. I finrummet hänger, som sig bör på hedersplats, ett porträtt av marskalk Mannerheim. På hyllor och bord ser man minnen från husbondens tid i fält: snidade föremål i masurbjörk och skickligt utförda näverarbeten. De tillkom under långa kvällar i Aunus. Jarl och hans hustru Sirkka, själv lotta när det begav sig, är stolta över dessa minnen.

Desantjakt på Karelska näset

Jarl Kullbergs krigarbana är inte historien om ståtlig militär karriär, men väl om en duktig soldats växlande öden.

Det hela började i januari 1940 när frivillige Kullberg ryckte in. Efter en tid i en skolningscentral sändes han med några kamrater till Sippola som kompletteringsmanskap vid Viborgska viken, men kom alltför sent. Följande dag var vinterkriget slut.

I april 1940 finner vi Kullberg i Mariehamn i JR 9 som i slutet av juli flyttades till Åbo för att upplösas där. Nästa etapp var PPP 8, men efter en tid drabbades Jarl Kullberg av en svår reumatism och blev befriad från militärtjänst. I juni 1941 var Jalle i alla fall med igen och hamnade nu i ett krigspolis kompani i IV AK.

Med kompaniet kamperade han efter erövringen av Karelska näset i Terijoki och Raivola. Ryska desanter kom med små bitar i land medförande radioutrustning och från sina gömställen invid vägarna ledde de artillerielden från Kronstadt. Kullberg och hans kamrater lyckades efter hårda duster eliminera ett par sådana nästen.



Här sitter Jalle Kullberg i finrummet hemma i Kungsböle. På bordet framför honom finns snidade föremål i masurbjörk och näverarbeten, som tillkom under långa kvällar i Aunus. Bild: Helge Rosas.

Det var spännande, här gällde det att hinna skjuta först, berättar Jalle. "Särskilt svårt var det på hösten när 8. Divisionen och Tunga 21:n flyttades till Aunus".

I den vevan fick Jalle transport och i januari återfinner vi honom i III/JR24 i norra Aunus. Ett nytt liv började. Regementet flyttades till Syväri och det blev många omställningar. Kullberg hamnade i IBATL, nere vid det s.k. Glada hörnet på Karelska avsnittet.

I juli 1942 blev major Börje Backström bataljonskommendör och när regementet upplöstes kommandör för ErP 18. "Det var en saklig man – inga galenskaper här",

upplyser Jalle. Kullberg följde med till tredje kompaniet, där han hade bl.a. "Södikan", Gösta Söderströms och rikssvensken Gösta Streijffert som chefer.

Jalles stora dag

Efter det ryska genombrottet på näset 1944 började det hända i Aunus. Divisionskommendören gav order om att varje bataljon skulle företa ett spaningsanfall i syfte att ta fångar.

I Backströms bataljon verkställdes ett sådant anfall den 17 juni från stödjepunkten Kavio. En snappningstrupp under ledning av rikssvensken Ivar Lindgren från 3. K, hade utsetts för uppdraget

och tränades i några dagar för sin uppgift. Målet var ryssarnas stödjepunkt p. 7.

Naturligtvis var Jalle med här. Han hade flera expeditioner till andra sidan bakom sig och gick ofta med. Två Lappträskpojkar, Albin Lindroos och Tor Lund, deltog också.

På natten till den 17:e banade pionjärerna en väg genom taggtråden och kl. 06.58 öppnade artilleriet, granatkastarna, de direktskjutande kanonerna och pansarvärnsvapnen eld. För att vilseleda fienden riktades den och rökkastarnas projektiler delvis mot den s.k. "Piphyllan" en och en halv kilometer därifrån.

Precis kl. 07.00 rusade stötgruppen mot p.7 där en säkringsgrupp kvarlämnades. Fångsnapparna fortsatte, nedgjorde posterna och rullade upp stridsgraven, vinkel för vinkel, tills man nådde de ryska korsun.

Backström skriver i sin historik över Erp 18: "Gruppen genomsköt korsudörren med maskinpistoler och slängde in en rökburk. Efter några sekunder störtade en ryss ut, obebäpnad och förblindad av röken. Han togs till fånga och fördes i språngmarsch till Kavio. Sedan sprängdes korsun med buntladdningar. - - - Kl. 07.12 var Lindgren med sina män tillbaka".

Jalle berättar med inlevelse om hur det gick till: I villervallanträffades han av splitter från rysk handgranat, "högra armen började hänga och filmen brast för mig för en stund. Men sedan fortsatte vi jobbet i röken, vi gav några sista serier med maskinpistolerna och rusade tillbaka. Lindgren och jag kom sist. Allt gick så förbannat snabbt,

Fortsätter på sidan 7.

Veteranföreningen skapade livsglädje

Finlands Veteranförbund var år 1967 ännu nygrundat då ombudsmannen Helge Möller satte igång Södra Finlands Svenska veterandistrikt. I snabb takt grundades 21 föreningar inom distriktet.

Krigsveteranerna borde ha fått sin organisation minst 10 år tidigare. Då var behovet av "intresseföreningar" långt större. Enbart bostadsbristen var katastrofal för det återvändande manskapet. Dessutom skulle en halv miljon karelare få tak över huvudet. Arbetslösheten var också betydande. Alkoholmissbruk och mentala problem hörde till vardagen.

Orsaken till att veteranföreningarna inte kom igång tidigare var utrikespolitisk. Man var rädd för att veteranerna åter skulle gripa till vapen, vilket var kraftigt överdrivet.

Karl-Viktor Ahokainen blev Esbo-Grankulla svenska veteraners första ordförande och den som ledde dess uppbyggnad. Stödet från stat och kommun var då närmast obefintligt. Det ersattes av allmänna insamlingar, som ännu fram till idag, överträffade alla förväntningar. Med sina basarer medverkade damerna aktivt i insamlingarna.

Karl-Viktor höll ordförandeposten i 10 år. Under kriget var han IR-24:ans fältväbel. "24-an" bestod

främst av svenskspråkiga från Mellanland. Då han avgick hade medlemsantalet nått sin kulmen med 518 medlemmar. Han ersattes av Kurt Lindqvist, som sedan var ordförande i 25 år.

Undertecknad hade fördelen att få intervjua otaliga veteraner. I synnerhet efter ett glas starkt kunde de "skrodera" över att de genast var färdiga att ta till vapen om fosterlandet kallar. Då diskussionerna fördjupades och de började minnas stupade kamrater förbyttes åsikterna.

"Skriv att krig är det simplaste mänskan hittat på".

Då det stod klart att föreningen skulle upphöra gjordes en enkätundersökning för att höra om föreningens ca 100 medlemmar ville ombilda föreningen till en traditionsförening, alternativt gå in i Esbos finska veteranförening eller följa med vårt nuvarande distrikt, som blir en förening i det finska förbundet. Svaret var entydigt nej till alternativen.

Om någon medlem önskar gå med i en sådan förening kan man vända sig till styrelsen för närmare information.

Ulf Johansson

Ordförande för Esbo-Grankulla krigsveteraner.

Helsingfors eller Helsingfors Svenska Krigsveteraner

Traditionsföreningen Helsingfors Svenska Krigsveteraner r.f. fortsätter sin verksamhet som registrerad förening även efter det att Veteranförbundet har lagt ned sin verksamhet. Vi söker en i någon form uppkoppling till Traditionsförbundet Eklövet. Vår främsta uppgift är att stöda våra veteraner samt deras hustrur och änkor. Programverksamheten fortsätter i stort som förr, så länge evenemangen har en rimlig uppslutning. Samtidigt arbetar vi på att ta fram nya verksamhetsformer som är anpassade till yngre medlemmar. Föreningen tar gärna emot nya medlemmar, även från veteranföreningar som lägger ned sin verksamhet.

Kontaktperson Johan Berghem tfn 050 550 5627

Borgånejdens Krigsveteraner r.f.

Borgånejdens Krigsveteraner r.f. kommer vid årsskiftet 2024-2025 att ombildas till en traditionsförening om vilket vi har informerat i vårt medlemsbrev 6.3.2024. De nya stadgarna godkändes i en första behandling på vårmötet 7.2.2024. Avsikten är att traditionsföreningen går med i det planerade svenskspråkiga traditionsdistriktet till vilket vårt veterandistrikt skall ombildas.

Styresemedlemmarnas kontaktuppgifter fanns med i medlemsbrevet men om det inte finns tillhanda så är sekreterarens epostadress: csundman48@gmail.com och tfn 0500 411479.

Kyrksläotts Krigsveteran- och Traditionsförening r.f.

Föreningens uppgift är att hjälpa och stöda föreningens krigsveteraner, krigsveteranänkor och vårda samt slå vakt om traditionsarbetet för hedrandet av krigsveteranernas insats under krigen 1939 – 1945. Traditionsarbetet sköts i samarbete med kommunen, församlingarna, Kustbrigaden och andra föreningar som är intresserade av traditionsarbetet för våra krigsveteraner.

Föreningens hemsida:

<https://www.kyrkslattskrigsveteranochtraditions.fi>

Ordförande: Henrik Nordell, Brovägen 1, bst. 3, 02480 Kyrkslätt.

Tel. 040 8301 641, epost henrikv.nordell@gmail.com

Sekreterare: Nils Wallenius, Vallbergavägen 11, 02420 Jorvas

Tel. 050 5664 529, epost nils.wallenius@kolumbus.fi

Västnyland

Krigsveteranföreningarna i Västnyland, Ekenäsnejden, Karis, Snappertuna och Hangöudd har 2023 bildat "Traditionsföreningen för Västnylands Krigsveteraner rf". Denna förening fungerar idag aktivt och har övertagit en del av Krigsveteranföreningarnas ursprungliga uppgifter.

Traditionsföreningens avsikt är att i första hand prioritera ett samarbete inom ett svenskspråkigt distrikt inom Traditionsförbundet Eklövet rf men om inget svenskspråkigt distrikt bildas är Traditionsföreningens avsikt att direkt ansluta sig till Traditionsförbundet Eklövet. Se Kaj Bergmans skrivelse.

Pargas krigsveteraner r.f.

Efter att Södra Finlands Krigsveterandistrikt upphört med sin verksamhet har Pargas Krigsveteraners styrelse preliminärt planerat att traditionsverksamheten skulle ske inom Pargas Hembygdsförening. I praktiken skulle det innebära, att till en början åtminstone ett antal styrelsemedlemmar ansluter sig som medlemmar till Hembygdsföreningen och där bildar en egen grupp som sköter traditionsverksamheten. Inför upplösningen av föreningen Pargas Krigsveteraner rf kommer föreningens medlemmar att skriftligen informeras om fortsättningen och vilka alternativ som står till buds.

Ordförande Stig-Göran Byskata tfn 040 541 3689

Fortsättning från sidan 5.

på endast 2 minuter, det var svårt att komma tillbaka utan att bli beskjuten av den egna artillerielden".

Gör det mesta god tur

Soldat Kullberg som fått splitter litet här och där hamnade på krigssjukhus, men kom i mitten av juli tillbaka till bataljonen: "Inga onödiga permissioner för mig, jag hade bestämt att ryssarna int sku komma fram till Strömfors". Den sista tiden låg bataljonen i Ladoga-karelen, i den s.k U-ställningen mellan Syskyjärvi och Lemetti.

Efter hemförlovningen i november blev Kullberg jordbrukare på hemgården, som numera övertagits av sonen Henri. Drygt 40 ha ligger under plog och därtill finns det "lämpligt med skog" som gammelgusbonn uttrycker saken, i vårbruket hjälpte han till, "men det ville nog gå litet långsammare än förr i tiden".

När Lovisanejdens Krigsveteraner grundades 1968 var Jarl Kullberg med. Men snart tyckte han och några andra att Kungsbölebor att de gott kunde ha en egen förening. Jalle hade alltid varit känd för att ha sitt huvud för sig. Så han fick 1976 tillstånd en förening i Strömfors vars ordförande han var 1976–88.

Den är som nämnt liten. Men tack vare ett gott samarbete med grannföreningarna är Kullberg och hans kamrater med i svängen. De är måna om att upprätthålla gamla traditioner och vårda de forna truppförbandens minne. Allt går i det goda kamratskapets tecken.

Ja, säger Jalle till slut på sitt eftertänksamma sätt: "I alla de många "keikkor" där jag varit med har jag haft tur. För det skall man vara djupt tacksam".

Göran Stjernschantz

(tidigare publicerat i Veteranposten 4/90)

Traditionscentret i Västnyland, en dröm förverkligas

Krigsveteranföreningarna i Västnyland är medvetna om att vi så småningom har endast minnen och traditionerna kvar som bevis på veterangenerationens fantastiska insats under och efter krigsåren. En unik och värdefull del av Finlands historia värd att minnas. Vi hoppas att vår insats att belysa och presentera Hangö fronten skall vara en inspirationskälla för alla krigsveteranföreningar i landet. Vi önskar att, den nybildade Traditionsföreningen för Västnylands Krigsveteraner, Hangöudds frontmuseums sanering och utvidgning samt uppförande av ett Traditionscenter, skall ge samtiden och kommande generationer en möjlighet att skapa förståelse för landets historia och vilka uppoffringar som gjordes för att bevara ett självständigt Finland.

Bakgrund

Hangö frontmuseum i Lappvik på Hangöudd, grundat 1985, hade sin glansperiod kring decennium skiftet med över 20 000 besökare årligen. Efter att dragaren, den aktiva krigsveteranen Stig Häggström från Karis avlidit inföll en period av svårigheter och förfall för museet. Ekenäsnejdens Krigsveteraner följde uppmärksamt med situationen och beslöt efter sonderingar med regionens andra Krigsveteranföreningar att inköpa befintlig fastighet och museets samlingar för en under bildning varande föreningsräkning. Föreningen ”**Krigshistoriska föreningen i Västnyland**” bildades hösten 2015 av 4 Krigsveteranföreningar i Västnyland, Ekenäsnejden, Karis, Snappertuna och Hangöudd.

Krigshistoriska föreningen startade omedelbart tillsammans med de aktuella krigsveteranföreningarna ett mycket omfattande sanerings- och tillbyggnadsprojekt för museet. Ekenäsnejdens Krigsveteraner, som initiativtagare, har aktivt stött projektet från start. Detta gäller organisationsuppbyggnad, planering, finansiering samt sanerings- och utbyggnadsprojektet.

En kall byggnad värmeisolerades, sanitära utrymmen

byggdes, uppvärmningssystem anskaffades och alla tekniska installationer gällande värme, vatten och avlopp samt ventilation förnyades totalt. Härtill uppfördes en ca 140 m² stort utrymme som används för skolning och utställningar. Bunkern Irmas totalsanering hörde också till det då genomförda projektet. Också samhället runt om visade sin välvilja och bl a Ekenäs Rotaryklubb och andra frivilliga organisationer har satt ner många arbetstimmar på projektet. Också näringslivet bidrog aktivt med donationer och byggnadsmaterial.

För verksamheten vid museet ansvarar Krigshistoriska föreningen i Västnyland.

Det förnyade Frontmuseet invigdes högtidligt 2017 i samband med firandet av Finlands 100 åriga självständighet.

Nya vindar.

Under flera år har man på förbunds- och distriktsnivå talat om traditionstiden, hållit tal, tillsatt arbetsgrupper och genomfört seminarier, men de konkreta resultaten har lyst med sin frånvaro. Krigsveteranföreningarnas verksamhet går dock de facto mot ett naturligt slut. Då ingenting hänt har flera föreningar på eget bevåg skridit till handling. Man har diskuterat olika upplägg, nedläggningar, ombildningar och ihop slagningar. En gemensam nämnare finns dock hos alla, man önskar värna om Krigsveteranernas traditioner samt att lämna ett arv till kommande släktled om hur viktig försvarsviljan och ett självständigt fosterland är.

Frontmuseet på Hangöudd är idag ett populärt besöksmål för både utländska och inhemska turister och hela skolklasser från södra Finland. Det t.o.m. ingår i högstadiernas läroplan i Västra Nyland att årligen göra ett studiebesök på Hangöudds Frontmuseum med därtill ingående föreläsningar. Beläget på frontlinjen på plats där verkliga strider pågick 1941–42 och där man ännu idag i naturen kan se rester av befästningar och löpgravar. Härtill kan man få en realistisk bild av

Harparskogs försvarslinje som sträcker sig tvärs över Hangö udd, och som uppfördes 1940–41 med bunkrar, skjut värn och pansarhinder.

Krigshistoriska föreningen i Västnyland och Hangöudds Frontmuseum har erhållit mycket positiv respons för sin insats att objektivt belysa krigshandlingarna på och runt Hangöudd, frontlinjens befästningar och det sociala och civila livet i regionen. Samtidigt har behovet av ytterligare utrymmen för utställningar, lager och underhåll vuxit enormt.

Ett faktum som ofta förbisätts då man talar om krigstiden är hemmafrontens avgörande betydelse och den roll som veterangenerationen hade under uppbyggnadsåren efter krigsperioden 1939–45.

Inom Ekenäsnejdens krigsveteranförening har denna fatala brist ofta påtalats samtidigt som traditionstiden diskuterats seriöst men resultatlöst i många år. Frustrationen över att ingenting händer har varit dominerande. Efter sonderingar med Krigshistoriska föreningen framgick att ett samarbete mellan parterna var möjligt. Ett samarbete som skulle ge Frontmuseet tilläggsutrymmen och ge dem möjlighet att utveckla verksamheten. Ett samarbete som skulle ge regionens Krigsveteranföreningar nya samlings- och arkivutrymmen och en plats för kommande traditionsarbete. Också några andra krigsveteranföreningar från västra Nyland deltog i de inledande förhandlingarna men de visade slutligen ett ringa intresse för projektet.

Under dessa premisser startade således förhandlingarna mellan regionens Krigsveteranföreningar och Krigshistoriska föreningen om den framtida verksamheten och traditions tiden. Dessa förhandlingar resulterade i grundandet av **Traditionsföreningen för Västnylands Krigsveteraner rf** med 4 krigsveteranföreningar som stiftande medlemmar våren 2023.

Enligt avtalet som ingicks mellan parterna om utvidgningsprojektet står Krigshistoriska föreningen som ägare till tillbyggnaden vartill kommer ansvaret för alla framtida underhålls- och driftskostnader. Krigsveteranföreningarnas har främst deltagit i planeringen och utformningen av projektet samt i ledningen av själva

byggnadsarbetena. Härtill har föreningarna med Ekenäsnejdens Krigsveteraner i spetsen spelat en avgörande roll vid uppbyggnaden av projektets finansieringsplan. Idag kommer Krigsveteranföreningarna och Traditionsföreningen att ha tillgång till egna konferens och arkivutrymmen i fastigheten. För Frontmuseets alla personalkostnader och utställningsverksamheten ansvarar Krigshistoriska föreningen.

Idag omfattar Hangöudds frontmuseum totalt 800 m² golvyta varav 140 m² består av lager och arkivutrym-

men i källaren. Traditionsföreningen disponerar över 60 m² kontor- och arkivutrymmen.

Framtiden

Utan Västnylands krigsveteranföreningars aktiva insats skulle vi knappast idag i regionen ha varken ett Frontmuseum, en Krigshistorisk förening eller en Traditionsförening. Idag återstår för Krigsveteranföreningarna främst att värna om sina veteranmedlemmars sista år. Alla uppvaktningar och representationer vid olika högtidsdagar och underhåll av krigstida monument sköter Traditionsföreningen om redan nu.

En intressant iakttagelse är det stora intresset som visats Hangöudds frontmuseum på det internationella planet. Förutom enskilda av krigshistoria intresserade personer har Sveriges försvarshögskolas officerselever årligen företagit en exkursion till regionen och museet. De amerikanska förbanden som den senaste tiden varit förlagda till Dragsvik har också med stort intresse tagit del av historiens vingslag på museet.

Projektet har genomförts utan något som helst ekonomiskt stöd från kommunerna. Regionen har tillförts en ny turistattraktion som väcker genklang långt utanför landets gränser. Det är dock kostsamt att driva ett museum som aktivt förnyar sina utställningar och utvecklar sin verksamhet. Det är vår allas fromma förhoppning att kommunerna skulle visa sin tacksamhet genom att årligen bevilja verksamhetsbidrag till Krigshistoriska föreningen och Hangöudds Frontmuseum. Med tanke på turistströmmarna är detta inte en orimlig förhoppning.

Fortsättningsvis mottar Hangöudds frontmuseum donationer och gåvor från enskilda personer och sammanslutningar gällande både krigstida föremål och ekonomiska bidrag. Det nya varma lagerutrymmet med härtill hörande verkstad kommer här till sin fulla rätt och användning.

Ekenäsnejdens krigsveteranförening var initiativtagare till utvidgningsprojektet från starten 2015. Föreningen har haft ett arbetsutskott som varit permanent under hela projektetiden och vars arbetskapacitet var nyckeln till resultatet som vi idag kan beskåda. Ett frontmuseum med ett Traditionscenter i autentisk miljö beläget där frontlinjen löpte då vinterkriget utbröt 1941.

Samarbetet mellan de inkopplade krigsveteranföreningarna har fungerat friktionsfritt och målmedvetet. Ett stort tack går också till Krigshistoriska föreningen och Hangöudds Frontmuseum för ett fruktbart och resultatinriktat samarbete.

Kaj Bergman

Ekenäsnejdens Krigsveteraner rf

Här säljs

Svenska Krigsveteraners

Stödstiftelses adresser

BORGÅ

Kondoleansadresser

Begravningsjänst P. Borg & Co, Fredsgatan 25, tfn 050 322 662
Begravn.byrå Nyman & Co Ab, Biskopsgatan 28 och
Fredsgatan 16

Christer Sundman, Ågatan 3, tfn 050 041 1479

Gratulationsadresser

Christer Sundman (se adress och tfn ovan).

EKENÄS

Kondoleansadresser

Werthmans Begravningsbyrå, Gustav Wasas gata 14, tfn 044 509 1818

ESBO-GRANKULLA

Kondoleans- och gratulationsadresser

Från distriktets kansli, tfn (09) 6127003

HELSINGFORS

Kondoleansadresser

Södra Finlands Krigsveterandistrikts kansli, Solveig Hyöty
Lilla Robertsgatan 14 B, 00120 Helsingfors (öppet kl.10–14)
tfn (09) 612 7003. Textservice med dator.

Gratulationsadresser samma som ovan

INGÅ

Kondoleansadresser och gratulationsadresser

Gunnel Öhman, Rauhalavägen 19, Ingå
tfn 040 705 5896

KARIS

Kondoleansadresser

Werthmans Begravningsbyrå, Köpmangatan 18, tfn 044 509 1817

KIMITOÖN

Kondoleansadresser

Blomstertjänst Tiarella, Arkadiav. 3, tfn (02) 421 838
Blomsterbutik & Trädgård Järvinen, Nivelax, tfn (02) 427 063

KORPO-HOUTSKÄR-INIÖ

Kondoleansadresser

Anne Lindroos, Kittuisvägen 15, 21760 Houtskär,
tfn 0400 634 082

KYRKSLÄTT

Kondoleansadresser

Kyrkslätt Begravningsjänst, Volsvägen, 02400 Kyrkslätt
tfn (09) 298 8903

LAPPTRÄSK

Kondoleansadresser

Västra Kymmene Andelsbank, Rauta-Järn Österholm

LILJENDAL

Kondoleansadresser och gratulationsadresser

Henry Nyström, Eskilomvägen 2, 07880 Liljendal
tfn 0400 304 645

LOVISA

Kondoleansadresser

Begr.byrå Andersson & Co. Ab, Alexandersg. 10
tfn (019) 532 850

Begr.byrå Lindqvist, Drottninggatan 17, tfn (019) 532 710

NAGU

Kondoleansadresser

Nagu Andelsbank, Nagu

PARGAS

Kondoleansadresser och gratulationsadresser

Blomsterhandel Garden-Center Teleflora
Runebergsgatan 1C, Pargas, tfn 02-458 36 66

PERNÅ

Kondoleansadresser och gratulationsadresser

Mikael Sjöholm, Schiäsvägen 183, 07930 Pernå, tfn 040 581 7724

SIBBO

Kondoleansadresser och gratulationsadresser

Floranita, Centrumvägen 4, Söderkulla (endast kondoleansadresser)
Begravningsbyrå Grönroos, Stora Byvägen 19, tfn (09) 239 2688

SJUNDEÅ

Kondoleansadresser och gratulationsadresser

Kaj Rehnberg, tfn 050 511 2730

VANDA

Kondoleansadresser och gratulationsadresser

Distriktets kansli, Bangatan 1b, Solveig Hyöty, textservice med dator,
tfn 09 612 7003 (öppet 10–14)

ÅLAND

Kondoleansadresser

Ålandsbanken, Torggatan, Mariehamn, tfn (018) 29 011
Peter Brunila, Skarpansvägen 18, 22100 Mariehamn,
tfn 050 517 1145

Nocturne, Begravningsbyrå, Ekonomiegatan 1, tfn (018) 19207

Högtidliga Veteransånger på skiva

CD-skiva
10 €

Under de senaste åren har det skapats en del nya veteransånger. Några av dem har översatts till svenska. På skivan Veteranens kvällssång sjunger MM:s seniorkör under **Gunnar Döragrips** ledning. Veterans kvällssång, Hembygdens vakt, Jag såg ett tåg, Farväl till en veteranbroder och Veteranens aftonpsalm.

Med finns också de "klassiska" inspelningarna av Veteranens aftonssång och Hembygdens vakt med Kadettkören och Helsingfors Garnisons Musikkår under **Teuvo Laines** ledning – med **Henrik Lamberg** och **Tom Nyman** som solister.

Skivan utkom år 2008. Utgivare var Okay's Musik Ab med framlidne Åke Grandell i spetsen. Enligt hans önskan skall avkastningen gå till arbetet för de svenskspråkiga krigsveteranerna.

CD-skivan kan beställas från Södra Finlands Krigsveterandistrikt tfn 09-6127003. Pris 10 euro + porto.



"Lär dig ceremonierna"

Uppvaktningar vid hjältegravar och minnesstenar

KÖP
skolnings
DVD:n!
10€



I denna DVD,
ca 15 minuter (med
berättarröst) behandlas
bl.a dessa ceremonier.

Hur klär man sig ?
Hur sätter man marskalkbandet?
Hur hanterar man en fana?
Hur lägger man ner en krans?

Pris 10 euro+porto
DVD skivan kan beställas från Södra Finlands
Krigsveterandistrikt (Solveig Hyöty)
tfn 09-6127003.

Kyrkan i Shemenski

Kyrkan i Shemenski återuppstod sommaren 1943 efter att ha fungerat som magasin och förvaringsplats för skräp. Det var sextiättans kommandör, överste Alpo Marttinen, som tog initiativ till restaureringen av den förfallna helgedomen. Översten beordrade en arbetsgrupp för istandsättande av den urblåsta kyrkan och gav tid för projektet sex veckor. Trots materialbrist och många svårlösta problem kunde tidtabellen hållas och kyrkan invigades enligt planerna.

Det långvariga ställningskriget under fortsättningskriget födde många olika aktiviteter. Köror och orkestrar upprättades. Frontteatern lanserades, fotbollslag bildades, idrottstävlingar arrangerades, regelrätta yrkesutbildningslinjer upprättades och manskapets egen förmåga att ge tiden innehåll vid sidan av de krigiska uppgifterna var mångahanda.

Otaliga brev blev skrivna och mängder av snidade prydnads- och nyttoföremål tillverkades. Men också det andliga livet hade sina former. I korsur och soldathem ordnades andaktsstunder och gudstjänster och fältprästerna besökte mannarna ute i linjerna.

I Shemenski by, ett tiotal kilometer sydost om Svir som nästan två och ett halvt år var sextiättans kommandoplatz, fanns en förfallen ortodox kyrka. Överste Alpo Marttinen ansåg att den kunde istandsättas för att bli regementets andliga centrum. Han gav order om kyrkans restaurering. En officer och tio man fick sex veckor på sig att utföra arbetet. Det var löjtnant Holger Bonns som gavs förtroendet att verkställa ordern.

Holger Bonns var väl skickad för ett dylikt uppdrag. Han var



Kyrkan i Shemenski var korsformad och uppförd i typisk fjärrkarelsk arkitektur. T.h. blickar svenska evangelisten Frank Mangs ut över kyrkbacken. Arkivbilden är tagen i april 1944.

byggmästare, utdimmiterad från industriskolan i Vasa 1929, han var erfaren och han kunde välja ut de "riktiga" mannarna. Det blev soldater från femte kompaniet, dit

Holger Bonns även hörde, som utförde arbetet.

Då arbetet inleddes var det som att börja i ett urblåst hus. Dörrar, fönster, golv och altare saknades.

Och Bonns med sina mannar saknade verktyg för detta arbete. Material, spik, bräder, fönsterglas osv. saknades. Med en enorm precision i planerings- och beställningsarbetet var det möjligt att hålla överste Marttinens tidtabell. Arbetstidagarna var långa berättar Holger Bonns, numera pensionär i Vasa. Klockan sju på morgonen började arbetet, som fortgick till klockan sju på kvällen. Ritningarna till altaret gjordes av en arkitekt från Helsingfors. I övrigt stod Bonns och hans tio timmermän för utformningen av bänkarna, predikstolen och takkronorna. Målfärg saknades, men en försiktig användning av blåslampan gav kyrkan en enhetlig färgton.

Restaureringen påbörjades den 14 juni 1943 och arbetet var slutfört den 29 juli. Tidtabellen kunde hållas. Vid invigningen satt överste Marttin med sin stab på första bänk.

Antependium, nattvardskärl och orgel var på plats. Vilhelm Storfors var kyrkans organist. Kyrkvärd var Paul Stoor. Stenfors och Stoor var liksom Bonns Malaxbor. Vid

invigningen hölls predikan av divisionspastorn J. H. Porthan, medan pastorerna H. Stude och Bruno Westerlund var liturger.

Invigning med krucifix i gips.

Altaret pryddes av ett krucifix som hade snidats av Eugen Lind (1915–1985), en Borgåyngling, ordonnans i sextiettan.

Eugen Lind hade konstnärliga anlag och helst hade han önskat bli utövande konstnär. Före kriget hann han utbilda sig ett par år vid Ateneum, men kriget avbröt konststudierna och hans bana efter krigen kom därför att vara en annan än konstnärens. Det förtjänare nämnas att altarkrucifixet ej var helt färdigt vid kyrkans invigning. Eugen Lind hade som modell för det slutliga krucifixet ett krucifix i gips. Detta fanns på altaret vid invigningen.

Det andliga livet med utgångspunkt i Shemenski stärktes efterhand och tillresande predikanter höll andakter och kurser i regementet. I april 1944 hölls en bibelkurs med stark Oxford-prägel med den kända evangelisten Frank Mangs

från Sverige (utgången från Närpes) som medryckande ledare. Vid påskgudstjänsten 1944 höll Frank Mangs predikan, medan Gustav Kvist och Bruno Westerlund var liturger. De mässkrudar, som liturgerna bar, hade lånats till Shemenski kyrka av kyrkoherde Karl-Erik Forsell i Åbo.

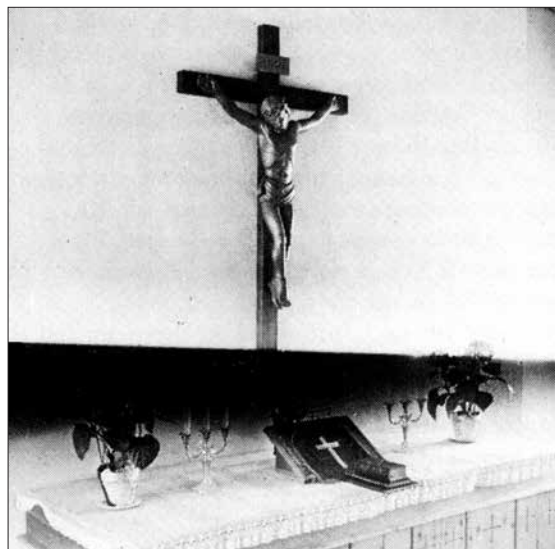
Den evangelisk-lutherska kyrkan i Shemenski, sextiettans kyrka, kom att användas knappt ett år och under en enda julhögtid. Som samlande helgedom för några tusen män under provningens tid hade den betydelse långt utöver vad dess ettåriga historia kan beskriva,

Magnus Kull

(tidigare publicerat i Veteranposten 6/–90)

Källor: Nils-Erik Nyqvist; Sextiettan Prosten Arne Rosenqvists brev- och fotosamling (ingår i Lovisanejdens krigsveteraners traditionsarkiv)

Intervjuer med Holger Bonns, Birgitta Lind och Paul Jansson.



Krucifixet i rödfuru ovanför altaret hade snidats av Borgå-konstnären Eugen Lind. – Arkivbild.



I soldathemmet "Marttinie" hölls bibelkurs i april 1944. På bilden kursledarna. Sittande t.v. prosten Arne Rosenqvist, i mitten civilklädd, evangelisten Frank Mangs. Andra fr.h. sångerskan Gertrud Alftan – representant för Oxfors-rörelsen. – Arkivbild.

Vad lärde oss Bengtskär?

Till raden av 50-års minnen denna sommar fogar sig årsdagen av striden om Bengtskär 26–27 juli 1941 – en av de skoningslösaste under hela fortsättningskriget.

Den var också en av de blodigaste, om man beaktar den ringa areal, på vilken den utspelades och de i striden deltagande styrkorna.

När vapnen tystnade låg fyrtio fallna fiender i klippskrevorna, tretton svårt sårade togs till fånga och sexton plockades upp ur vattnet, sedan en av fiendes patrullbåtar sänkts.

De egna förlusterna uppgick till 21 man, de flesta av dessa omkom i flygbomardemanget dagen efter striden.

Vårt kustförsvar hugfäste minnet av Bengtskärsstriderna genom edgång ute på skäret. En kontingent rekryter från Åbo Kustregemente svor faneden och utnämndes till kanoniärer. Efter faneden embarkerade de ett tiotal landstigningsbåtar för defilad i 25 knops fart.

Till högtidligheten hade inbjudits förutom försvarsminister Elisabeth Rehn och militärlänets kommandör, generallöjtnant Veikko Vesterinen, även den man som ledde försvaret den minnesrika natten, dåvarande löjtnant, numera major Fred Luther och två representanter för manskapet, kanjonär Esko Nurmi och Viljam Hörkkö, båda från Lahtis.

Esko Nurmi stod vid sin Madsenkanon och hindrade nya landstigningsförsök ända in i det sista. Först när det dök upp ryska hjälmar över klippkanten 4-5 meter ifrån slet han av sig rocken, hoppade i sjön och simmade 2.5 km till närmaste skär, Dömansskär. Förut i sitt liv hade han simmat inte mer än ett tjugotal meter. Dessutom sköt ryssen varje gång han kom upp på en vågkam, och då blev han tvungen att dyka.

Fred Luther berättade för de nyblivna kanoniärerna om striden och vad den kan tänkas lära oss. Jo, att aldrig låta sig invaggas i en falsk säkerhet.

De som i dag talar om all beredskap vore av ondo och för dyr, måste fås att inse, att en rimlig beredskap till att med kraft besvara varje angrepp är en billig livförsäkring, sade han.

Akten beskådades av anhöriga till de värnpliktiga ombord på patrullbåten Uisko och ett antal förbindelsefartyg. Det soliga vädret hade också lockat ut en mängd privatbåtar av varierande storlek.



Mäktigt reser sig Bengtskärsfyren över skärets klippor. T.h. nedanom fyren står Åbo kustregementets rekryter uppställda för faned. Bild: Mathias Luther.

Efter edgången och defiladen besöktes Öro fort, från vilket Bengtskär belades med eld den ödesdigra natten. Huvudfesten hölls i Hitis kyrka, och där talade riksdagens justitieombudsman Jacob Söderman kritiskt över statens njugga inställning till skärgården.

Det är en monumental statlig dumhet och ingen rationalisering, sade han.

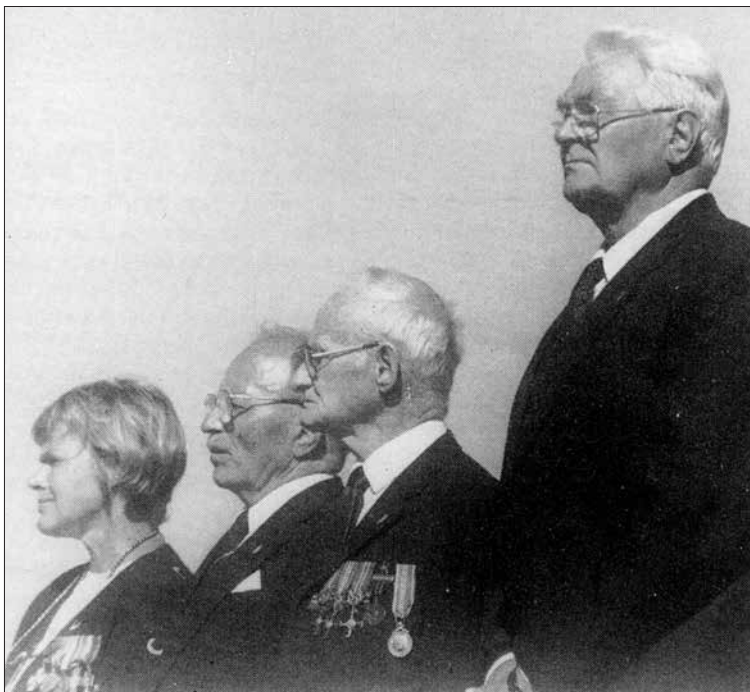
Från kyrkan förflyttade man sig till ungdomslokalen Furutorp, där publiken bjöds på bl.a en dramatisering av ett barns upplevelser av striden. Dagen avslutades med en skärgårdskoncert av flottans musikkår på stranden i Rosala.

E.A

(Tidigare publicerat i Veteranposten 4/-91)

Bengtsskärs försvarare Fred Luther – i mitten – flankerad av Viljam Hörkkö, t.v. och Esko Nurmi t.h. lyssnar till faneden ute på Bengtsskärs i sällskap med försvarsministern Elisabeth Rehn.

Bild: Mathias Luther.



Finland 100 år



Köp det dekorativa ljustet

1917-2017
som minne eller gåva

(Finns även utan årtal att få.)

Ljustet kan beställas från distriktet tfn 09-612 7003.

Pris: 10 euro/st + porto (Ljustet är 11,5 cm högt)

Soldatgossen 3/-24



Östnyland:
Raseborg:

Bertel Rosenström, Estgubbens väg 30, 06950 Emsalö, tfn 040 878 1639
Karl E. Åberg, Storkyrkovägen 61 C 7, 10210 Ingå, tfn 0400 405 007

Medlemsinformation för
Östnylands och Raseborgs
soldatgosse- och flicklotte-
gillen.

Jakt, skytte och dragspelsmusik hör till Bertel Westerlunds främsta intressen

Bertel Westerlund i Borgå har under åren haft jakt, fiske och lerduvsskytte som sina främsta intressen på fritiden. Inom Traditionsgillet för Östnylands soldatgossar och flicklottor har han framför allt engagerat sig i skyttetävlingarna mot de andra gillena vid sydkusten och träningarna inför tävlingarna. Dessutom är han en god dragspelare och har uppträtt ett antal gånger på gilletts möten och tillställningar.

Westerlund är född 1947 på Sarvsalö i Pernå. När han var i 14-års åldern flyttade familjen till Borgå och han började arbeta på olika verkstäder i stan. Småningom grundade han sin egen bilverkstad i Ölstens strax väster om Borgå centrum och bosatte sig där med hustrun Dorita. Verkstadsrörelsen är numera överläten till sonen Thomas.

Bertel Westerlund hörde i mer än tio år till stamtruppen bland det östnyländska gilletts skyttar. Han deltog i många mästerskap och tävlingar mot de andra gillena. En medalj från en tävling på Åland hör till framgångarna.



Bertel Westerlund visar en medalj från en skyttekamp på Åland.

– Ålänningarna var goda skyttar och därifrån var motståndet alltid hårt.

I FM i lerduvsskytte är tiondeplatsen bland 200 deltagare från 1975 den främsta meriten.

Han var också i många år en plikttrogen deltagare i de årliga veteraninsamlingarna. Om detta vittnar förtjänstkors och mottomärke som han erhöll som erkänsla för sina tjänster.

Avstannade

När coronapandemin bröt ut 2020 avstannade verksamheten i veteranföreningar och soldatgossegillen. Så gick det också med det östnyländska gilletts verksamhet och därmed också med skytteträningarna och -tävlingarna.

Renovering av veteranbilar är en fritidssysselsättning som under 25 års tid varit en avkoppling från arbetet för brödfödan i bilverkstaden. För närvarande åker han med en Volvo PV 444 av 1954-års modell.

Som gammal skärgårdsbo har hans håg också stått till sjön och båtlivet. Det har blivit turer längs sydkusten mellan riksgränsen i öster och Åland i väster.

Utöver dragspelet trakterar Bertel i någon mån saxofon, och klinkar – som han säger – på husets piano. I Borgånejdens spelmansklubb som grundades 1981 var han ordförande i ett 15-tal år och deltar fortfarande regelbundet i klubbens spelningar.

– BR

DISTRIKTETS KANSLI stängt i juli



Södra Finlands Krigsveterandistrikt, Lilla Robertsgatan 14 B, håller som vanligt stängt under juli månad.

Sänd gärna e-post sodrafinlands.kvd@sovaveteraaniliitto.fi eller ring min privata mobil 050 495 1340 vid brådskande ärende.

En riktigt skön sommar önskas till alla veteraner och Veteranpostens läsare.

Solveig Hyöty, verksamhetsledare

Vi gratulerar följande medlemmar i föreningen:

Borgånejdens Krigsveteraner rf

95 år

6.7. Johansson Kaj-Olof

85 år

14.8. Ekeboom Lars

75 år

28.7. Broberg Peter

Ekenäsnejdens Krigsveteraner rf

80 år

23.8. Nordlund Sven

24.8. Ingelin Sven-Olof

75 år

30.7. Lagerstam Gun

23.8. Liljestrand Roger

Esbo-Grankulla Krigsveteraner rf

101 år

7.8. Nordman Per-Ole

95 år

24.7. Fagerström Christine

Hangöudds Krigsveteraner rf

100 år

22.7. Tötterman Holger

Helsingfors svenska Krigsveteraner rf

104 år

6.8. Lönnroth Erik

90 år

21.8. Hotanen Asta

80 år

13.7. Wrede Kenneth

75 år

27.8. Waselius Anne

70 år

6.7. Holmlund Ralf

29.7. Grönroos Jan

Ingå Krigsveteraner rf

90 år

23.7. Björklöf Rainer

75 år

18.7. Granell Rune

22.8. Aalto Antero

Karis Krigsveteraner rf

101 år

29.7. Rönblad Els-Maj

Korpo-Houtskär-Iniö Krigsveteraner rf

75 år

30.7. Teijula-Hermansson Pia

Kyrklätt Krigsveteraner rf

100 år

5.8. Sandström Gudrun

90 år

26.7. Lundström Anna-Maria

8.8. Nyfors Inga-Lill

85 år

13.8. Bergström Anita

80 år

5.7. Nordell Henrik

70 år

9.7. Hallén Ted

Lapträsk Krigsveteraner rf

85 år

22.7. Johansson Åke

80 år

22.7. Wallen Leif

70 år

1.7. Amberg Börje

4.8. Illman Lars-Erik

6.8. Almgren Christian

Liljendal Krigsveteraner rf

95 år

31.7. Lindfors Helena

90 år

21.8. Wallen Bengt

80 år

15.7. Blomster John-Erik

20.7. Lindfors Bengt

70 år

21.8. Nilsson Christer

Lovisanejdens Krigsveteraner rf

85 år

2.7. Floman Viveka

Pargas Krigsveteraner rf

70 år

14.7. Lönnberg Berndt

Pernå Krigsveteraner rf

80 år

9.8. Stenfors Gunna

75 år

21.7. Relander Ilkka

4.6. Ek Henry

70 år

24.8. Sundberg Håkan

Sibbo Krigsveteraner rf

101 år

24.7. Juselius Ludvig

90 år

9.8. Ylöstalo Martin

75 år

18.8. Söderlund Kjell Peter

70 år

21.7. Brygger Carola

Sjundeå Krigsveteraner rf

95 år

31.8. Granroth Nils

85 år

24.8. Lindberg Laila

70 år

16.7. Nyström Camilla

Snappertruna Krigsveteraner rf

95 år

10.8. Grönqvist Britta

Är du krigsveteran och behöver promenadkäpp för 2024?

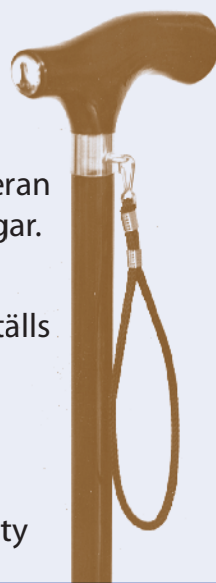
Distriktet har fått ett bidrag för 2024 som bör användas för promenadkäppar.

En förutsättning för att få bidrag är att man är veteran och medlem i någon av distriktets veteranföreningar.

Den hjälpbehövande veteranen betalar endast **30 euro + porto**. (Käppen är värd 60 euro och beställs efter personens längd.)

Vänligen ring

tfn (09) 612 7003 för närmare upplysning.
Södra Finlands Krigsveterandistrikt r.f. Solveig Hyöty



Krigsveteranerna på Åland rf

90 år

- 1.7. Landgårds Tor-Erik
- 8.8. Nikko Lars

85 år

- 21.7. Rehn Einar

70 år

- 9.7. Grandell Ann-Helen
- 10.8. Dahl Stefan
- 31.8. Gustavsson Kenneth



BORGÅNEJDENS KRIGSVETERANER R.F.

17.7 Sommarfest på Hemgården i Söderveckoski med mat och kaffe, musik med Markus Grönqvist och föredrag av Hans Stjernberg. Busstransport, anmälan till csundman48@gmail.com eller 0500 411 479 senast 10.7.

Se närmare i Borgåbladet, föreningsspalten.

ESBO-GRANKULLA KRIGSVETERANER R.F.

Vi sänder ett medlemsbrev i augusti. Se ordförande Ulf Johanssons skrivelse i denna tidning, Vi önskar alla en skön sommar!

HELSINGFORS SVENSKA KRIGSVETERANER R.F.

Under sommaren är föreningens kansli stängt men kan nås med e-postkansliet@hfrskrigsveteran.fi eller meddelande kan talas in på telefonsvarare 09 6224090. Vi hoppas kunna återuppta verksamheten med föredrag på Tekniska i september och sända ut ett medlemscirkulär i augusti. Ha en skön sommar!

KYRKSLÄTTS KRIGSVETERAN- OCH TRADITIONSFÖRENING R.F.

23.7 Utfärd till Nylands Brigad och Ekenäs. Kaffe i Soldathemmet kl. 10.15, varefter rundtur inom garnisonsområdet. Efter rundturen lunch i Ekenäs och efter lunchen guidad rundtur i Ekenäs. Avgiften för stödande medlemmar 50 euro. Start kl. 9.00 från Servicecentralens busshållplats och åter hemma 16.00–17.00 tiden. Avgiften betalas till kto FI07 5554 0920 0285 28.

10.9 Månadsmöte i servicecentralen Rågrändens 3, kl. 13.30. Program.

För tilläggsinformation se annonser i Kirkkonummen Sanomat och Västra Nyland.

LAPPTRÄSK KRIGSVETERANER R.F.

En eventuell sommarutfärd under juli månad informeras via lokaltidningen Nya Östis / Passa på.

OBS!

Södra Finlands Krigsveterandistrikt "Distriktet" har flyttat till Lilla Robertsgatan 14 B. Vi var tvungna att flytta för hela huset på Bangatan 1, där vi varit i 23 år renoveras.

Även om vi har ny telefonapparat (mobiltelefon) får vi ha vårt gamla tfn numret 09-612 7003. Tyvärr har vi inte "normal" telefonsvarare som tidigare, där man kan tala in olika meddelanden. Hoppas vi klarar oss så här till slutet av år -24.

Solveig Hyöty
verksamhetsledare



Gratulationsadress 10 €
TEXTSERVICE, postas direkt till mottagaren, på begäran.

Adresserna kan beställas från

**Södra Finlands
Krigsveterandistrikt r.f.**

Kansliet öppet
kl. 10.00–14.00

Bangatan 1 b A 6, 00120 Helsingfors
tfn (09) 612 7003

Anekdoter

Om du inte kan förklara det enkelt, så förstår du det inte tillräckligt bra.

Gräset är alltid grönare där du vattnar det.

Du är inte bara ansvarig för vad du säger, utan även för det du inte säger.

Man skall aldrig skämmas för det man gjort fel, för det betyder att man är klokare i dag än man var i går.

Det finns mera hunger efter kärlek och uppskattning än efter bröd.

Jag avbryter inte folk avsiktligt. Jag bara minns saker plötsligt och blir riktigt ivrig.

Man motionerar inte för att bli yngre utan för att bli äldre.

Bolsjevismens svurne fiende

Den röda tråden i Mannerheims livsgärning var kampen mot bolsjevismen. Han insåg tidigt att Lenins regim var en dödlig fara och försökte åren 1917–1919 upprepade gånger genom vädjanden till världskrigets segrarmakter åstadkomma ett fälttåg mot S:t Petersburg.

Han hade under dessa år själv med finska armén kunnat erövra staden. Maningarna om ett ingripande mot de röda i Ryssland klingade dock för döva öron.

Henrik Ekberg skriver om detta och om Mannerheims fängslade liv från vaggan till graven i detta nyutkomna storverk.

Sidantal: 640 sidor

Författare: Henrik Ekberg

Tryck: Oy Nordprint Ab, 2022

Pris: 30 euro + porto

Boken kan köpas från **Södra Finlands Krigsveterandistrikt**, tfn 09-612 7003



Är Du intresserad av våra Veteraner och av med- lemskap i kommande traditionsföreningar?

Kom i så fall med som understödande medlem i en veteranförening.

Kontakta en veteranförening på orten
där du bor eller Distriktet.

Lösning & vinnare Veterankryss 2/24

[illegible]

Bland dem som skickat in rätt lösning lottas det ut bokpris.

Den här gången heter vinnarna: Siv Järvenkylä Skuru och Gudrun Forsberg Borgå.

				ARTIG		RIBO- NUCLEIC- ACID	SE I DIA- LEKT	KORT I PACKEN	RHS 2024
SAM- LAR	DE BÄR HATTAR	LÄGE REKLAM- TV	KAN ÖGON	LEDSEN	FRÅGE- ORD	TULL- KAMM- ARE	KÄND EST EFTER	GATA KAN KRAFTER VÅRA	
							TOG UTAN LOV	DU & NI IYORK DRIVER ÄNGA	
KATOLSKT HELGON						SKYE GRAM	FORM AV VARA		
SVÄRS		KILOBYTE POMMERN FÖRR		KAN TALA	HAR SVART GUMP JOULE				
UPP PÅ TRUMPET EKVIVOK SKÄMTVERS						SENIOR IBREV	KLASSIFI- CERAR- BÖCKER MJUK		
					SENIOR PREP.		Ö NÄRA NAGU		
BRÅKAS HÖGER			C# KLYKA				GÖR MAN KONST	MIG I TAL	
					LIV	DIFTONG OOOOO	HAR 2 PRICKAR ERIK ÄLGH	VÄSLJUD FÖRST	
			BOKAR						
KRÖNA			ÄLDRE I RINGEN						150 I ROM- PULVER
TV			BOND- DOKTOR			ÄVEN ENKI		BÅT- TYP	
HADE I YORK			LUKTAR INTE		FLOD	DELSTAT IUSA ÄNDELSE		ETT JOBB I TAGET	
PÅ BELG- ISK BIL	SÅGS A: I YORK	"TVÄRT- OM" REX		3,14 KILO		GÄLLER MED GÄR BETYG		DOCKA	
RHS 2024							KORT FÖR STATION		

Veterankrysset sänds senast den 21.8.2024 till:
Södra Finlands Krigsveterandistrikt r.f.
Lilla Robertsgatan 14 B
00120 Helsingfors

Två krysslösare belönas med bokpris.

Namn: _____

Adress: _____

Stöd krigsveteranarbetet och din egen förening med att köpa

Alla produkter är försedda med förbundets emblem

Gåvoartiklar

Hederssköld (i trä)	26 €
Husbondevimpel, 4 m.	60 €

Medaljer och märken

Veteranmedalj	15 €
Medlemsmärke i brons (medlem i förening)	15 €

Nyttoartiklar

T-skjorta (mörkblå)	17 €
Hängslen finns mörkblå och svarta	23 €
Tygväska (mörkblå, lätt och rymlig)	18 €
Promenadkäpp (best. efter personens längd)	60 €

Gravstensemblem

Gravstensemblem (eklöv 90 mm h.)	20 €
Gravstensemblem (runt 66 mm omkr.)	20 €



Promenadkäpp
(med ispigg)
60 €



Husbondevimpel 60 €



T-skjorta,
mörkblå,
storlek XL-XXL
17 €



Hängslen 23 €
mörkblå, svarta

Svenska Krigsveteraners Stödstiftelse

Gratulationsadress	10 €
Kondoleansadress	10 €
TEXTSERVICE (med dator – olika texttyper finns att få).	
Adresserna postas direkt till mottagaren, på begäran.	



För gratulation
För kondoleans

Produkterna och adresserna
kan beställas från

**Södra Finlands
Krigsveterandistrikt r.f.**

Solveig Hyöty
Kansliet öppet kl. 10.00–14.00
Lilla Robertsgatan 14 B,
00120 Helsingfors
tfn (09) 612 7003